

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 21. decembra 2023. godine
Ref.br.:RK 2309/23

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI94/23

Podnosilac

Rexhep Ajvazi

**Ocena ustavnosti presude [AC-I-21-0844] Žalbenog veća Posebne komore
Vrhovnog suda Kosova od 26. januara 2023. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija i
Enver Peci, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Rexhep Ajvazi (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), sa prebivalištem u selu Gadiš, opština Gnjilane, koga zastupa Shefqet Xhelili (u daljem tekstu: zastupnik podnosioca zahteva), advokat iz Gnjilana.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost presude [AC-I-21-0844] Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Žalbeno veće PKVS-a), od 26. januara 2023. godine.
3. Presuda [AC-I-21-0844] Žalbenog veća PKVS-a od 26. januara 2023. godine je uručena podnosiocu zahteva 6. februara 2023. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti presude [AC-I-21-0844] Žalbenog veća PKVS-a od 6. februara 2023. godine, kojom se navodi da su podnosiocu zahteva povređena osnovna prava i slobode zagarrantovane članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članu 22. (Procesuiranje podnesaka) i članu 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25 (Podnošenje zahteva i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).
6. Dana 7. jula 2023. godine, Poslovnik o radu Ustavnog suda Republike Kosovo br. 01/2023 je objavljen u Službenom listu Republike Kosovo i stupio je na snagu 15 dana nakon njegovog objavljivanja. Shodno tome, prilikom razmatranja zahteva, Ustavni sud se poziva na odredbe gore navedenog Poslovnika o radu. S tim u vezi, u skladu sa pravilom 78. (Prelazne odredbe) Poslovnika o radu br. 01/2023, izuzetno će pojedine odredbe Poslovnika o radu br. 01/2018 nastaviti da se primenjuju na predmete koji su registrovani u Sudu pre njegovog stavljanja van snage, samo ukoliko su i u meri u kojoj su povoljnije za strane.

Postupak pred Sudom

7. Dana 2. maja 2023. godine, zastupnik podnosioca zahteva je podneo zahtev preko pošte Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
8. Dana 4. maja 2023. godine, Sud je primio zahtev podnosioca zahteva.
9. Dana 31. maja 2023. godine, predsednica Suda je odlukom [br. GJR.KI94/23], imenovala sudiju Radomira Labana za sudiju izvestioca i odlukom [br. KSH.KI94/23] Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Gresa Caka Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Safet Hoxha, članovi.
10. Dana 21. juna 2023. godine, Sud je: **(i)** obavestio zastupnika podnosioca zahteva o registraciji zahteva i tražio od njega da dopuni zahtev, prilažući: a) posebno punomoćje za zastupanje podnosioca zahteva pred Ustavnim sudom; b) presudu [AC-I-22-0844] Žalbenog veća PKVS-a od 26. januara 2023. godine; i c) presudu [C-IV-14-2573] PKVS-a od 8. decembra 2021. godine; i **ii)** poslao PKVS-u kopiju zahteva.
11. Dana 5. jula 2023. godine, Sud je primio tražene presude, ali ne i posebno punomoćje kako je opisano u obaveštenju o registraciji zahteva i zahtevu za dostavljanje dodatnih dokumenata.

12. Dana 25. jula 2023. godine, Sud je poslao dopis podnosiocu zahteva, od koga je tražio da odgovori Sudu da li je advokat Shefqet Xhelili njegov zakonski zastupnik u vezi sa zahtevom podnetim Sudu.
13. Dana 3. avgusta 2023. godine, Sud je primio dopis od podnosioca zahteva, kojim se dokazuje da je advokat Shefqet Xhelili zakonski zastupnik podnosioca zahteva.
14. Dana 14. novembra 2023. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica slučaja

15. Iz spisa predmeta, Sud primećuje da se suština slučaja u postupcima pred redovnim sudovima odnosi na naknadu neisplaćenih ličnih dohodaka za vremenski period od avgusta 2003. godine do maja 2004. godine, u iznosu od 1.565,41 € od Društvenog preduzeća „Duvanska industrija“ (u daljem tekstu: DP „Duvanska industrija“), u kojem je radio podnosilac zahteva.
16. Dana 15. avgusta 2006. godine, Kosovska poverinčka agencija (u daljem tekstu: KPA) je obavestila podnosioca zahteva da mu je prekinut radni odnos zato što će DP „Duvanska industrija“ uskoro biti predmet postupka likvidacije. Ovim obaveštenjem su pozvana sva zainteresovana lica da podnesu svoja kreditna potraživanja Organu za likvidaciju za DP „Duvanska industrija“.
17. Dana 4. jula 2007. godine, zvanično je počeo postupak likvidacije DP „Duvanska industrija“, dok je 21. septembra 2007. godine podnosilac podneo zahtev Organu za likvidaciju DP „Duvanska industrija“ u vezi sa naknadom neisplaćenih ličnih dohodaka za period od avgusta 2003. godine do maja 2004. godine u iznosu od 1.565,41 €.
18. Dana 10. marta 2014. godine, Organ za likvidaciju DP „Duvanska industrija“, kao deo Kosovske agencije za privatizaciju (u daljem tekstu: KAP), je odlukom GJI003-0583/0060 odbio zahtev podnosioca, kao neosnovan, uz obrazloženje da je isti zastareo na osnovu člana 36.2.1 Aneksa Zakona br. 04/L-034 o Kosovskoj agenciji za privatizaciju i člana 608. Zakona o udruženom radu.
19. Nezadovoljan gore navedenom odlukom, podnosilac zahteva je pokrenuo postupak i pred redovnim sudovima, čiju će hronologiju Sud dole predstaviti.

Postupak u Posebnoj komori Vrhovnog suda Kosova

20. Dana 11. aprila 2014. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev protiv KAP-a pred PKVS-om za preispitivanje odluke br. GJI003-0583/0060, kojom mu je odbijen zahtev za naknadu iznosa od 1,565.41 evra u ime neisplaćenih ličnih dohodaka za period avgust 2003 – maj 2004. godine od strane DP „Duvanska industrija“.
21. Dana 28. septembra 2021. godine, KAP je preko svog punomoćnika podneo odbranu protiv zahteva koji je podneo podnosilac, gde je predložio da isti sud odbije kao neprihvatljiv ili neosnovan i potvrdi odluku Organa za likvidaciju u skladu sa članom 74.2 Zakona br. 06/L-086 o Specijalnoj komori Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju. U tom dopisu, KAP je istakao da je postupak likvidacije za DP „Duvanska industrija“ počeo 4. jula 2007. godine, dok je podnosilac podneo svoj zahtev 21. septembra 2007. godine i da je isti odbijen zbog zastarelosti u skladu sa članom 36.2.1 Aneksa Zakona br. 04/L-034 o Kosovskoj agenciji za privatizaciju i članom 608. Zakona o udruženom radu. Pored toga, isti je

istakao: *“Podnosilac zahteva nije predočio nijedan dokaz Organu za likvidaciju da je uložio žalbu nekom sudu ili drugom nadležnom organu za period od tri godine od dana pokretanja navodnog zahteva”.*

22. Dana 8. decembra 2021. godine, Specijalizovano veće PKVS-a je presudom [C-IV-14-2573]: **(i)** odbio kao neosnovan zahtev podnosioca; **(ii)** potvrdio kao pravičnu i zasnovanu na zakonu pismenu odluku br. GJI003-0583/0060 od 10. marta 2014. godine koju je doneo KAP; i **(iii)** odlučio da svaka strana snosi svoje troškove postupka.
23. U obrazloženju presude [C-IV-14-2573] od 8. decembra 2021. godine, PKVS je, između ostalog, istakao:

[...]

„Sud je ispitao tužbe i podneske stranka u postupku i zaključio da zahtev pripada vremenskom periodu od avgusta 2003. do maja 2004. godine, dok je zahtev za naknadu pred Organom za likvidaciju podnosilac podneo 21.09.2007. godine, što znači da je podnet nakon roka od tri godine od momenta podnošenja zahteva. Stoga, u smislu člana 376. stav 1. ZOO (1978.), koji izričito utvrđuje da „Potraživanje naknade prouzrokovane štete zastareva za tri godine od kad je oštećenik doznao za štetu i za lice koje je štetu učinilo“, sud je došao do zaključka da je žalba podnosioca zahteva zastarela i kao takva neosnovana.

(...) Shodno tome, u skladu sa odredbom člana 54.1 u vezi sa članom 74 Zakona br. 06/L-086 o Specijalnoj komori Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju, odlučeno je kao u izreci ove presude”.

24. Dana 21. decembra 2021. godine, podnosilac zahteva je uložio žalbu Žalbenom veću PKVS-a protiv presude [C-IV-14-2573] Specijalizovanog veća PKVS-a od 8. decembra 2021. godine za sve žalbene osnove i tražio da **(i)** se usvoji žalba, kao osnovana; **(ii)** da se preinači ožalbeni presuda; i **(iii)** da se usvoji tužba, kao osnovana.
25. Podnosilac zahteva je u ovoj žalbi navodio da činjenično stanje nije pravilno utvrđeno i da je materijalno pravo pogrešno primenjeno, jer je obaveštenje poslato 15. avgusta 2006. godine od strane KPA-a u vezi sa prekidom radnog odnosa prekinulo zastarelost, pa je Specijalizovano veće PKVS-a pogrešno odlučilo kada je odbilo žalbu, kao neosnovanu, i potvrdilo ožalbeni odluku Organa za likvidaciju.
26. Dana 26. januara 2022. godine, KAP je podneo odgovor na žalbu, kojim je osporio navode podnosioca zahteva kao neosnovane na zakonu.
27. Dana 26. januara 2023. godine, Žalbeno veće PKVS-a je presudom [AC-I-21-0844]: **(i)** odbilo kao neosnovanu žalbu podnosioca zahteva; **(ii)** potvrdilo presudu [C-IV-14-2573] Specijalizovanog veća PKVS-a od 8. decembra 2021. godine; i **(iii)** nije odredilo sudske takse za ožalbeni postupak.
28. U obrazloženju presude [AC-I-21-0844], Žalbeno veće PKVS-a je istaklo:

“Jasno je da tužilac nije podneo sudu dokaze da bi potvrdio da je prekinuo zastarevanje zahteva koje se desilo 31. maja 2007. godine (...). Teret dokazivanja na osnovu člana 42.2 ZSK-a i člana 7. ZPP-a, pada na tužioca, jer je imao pravni interes da zahtev potkrepi dokazima, ali je propustio da to učini”.

Navodi podnosioca

29. Zastupnik podnosioca je u zahtevu podnetim Sudu navodio da su Specijalizovano veće PKVS-a i Žalbeno veće PKVS-a doneli osporene presude, kršeći prava podnosioca zahteva zagarrantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava.
30. Povodom navoda o povredi člana 31. Ustava, zastupnik podnosioca zahteva naglašava: „U slučaju strane Rexhepa Ajvazija, smatramo da su prvi i drugi stepen PKVS-a doneli selektivne i diskriminatorne presude, pošto su u svim usvajajućim presudama imali za osnov iste materijalne dokaze koji su bili priloženi predmetu strane Rexhep Ajvazi”.
31. S tim u vezi, zastupnik podnosioca zahteva tvrdi, da je u sličnim situacijama i sa istom pravnom osnovom kao u drugim slučajevima, PKVS odlučio drugačije, tako što je usvojio kao osnovane zahteve strana, odnosno bivših radnika DP-a „Duvanska industrija”.
32. Štaviše, zastupnik podnosioca zahteva ističe: „Smatramo da nisu održivi pravni razlozi izneti u prvostepenoj i drugostepenoj presudi, da imamo zastarelost potraživanja u smislu člana 376. stav 1 ZOO-a (1978), jer je pitanje ispunjenja zahteva radnika u vezi sa njihovim pravima u društvenim preduzećima koja su pod upravom KAP-a, regulisano Zakonom o Kosovskoj agenciji za privatizaciju, kao poseban zakon (lex special)”.
33. Na kraju, zastupnik podnosioca zahteva traži od Suda da: **(i)** ukine presudu [C-IV-14-2573] Specijalizovanog veća PKVS-a od 8. decembra 2021. godine i presudu [AC-I-21-0844] Žalbenog veća PKVS-a od 26. januara 2023. godine; i **(ii)** da vrati predmet na preispitivanje i presuđivanje prvom stepenu tog suda.

Relevantne odredbe Ustava i Zakona

Ustav Republike Kosovo

Član 31

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. *Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.*
2. *Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.*
[...]

Zakon o obligacionim odnosima br. 690 (od 30. marta 1978. godine)

Član 376

- „1. *Potraživanje naknade prouzrokovane štete zastareva za tri godine od kad je oštećenik doznao za štetu i za lice koje je štetu učinilo.*
[...]

Aneks o Zakonu br. 04/L-034 o Kosovskoj agenciji za privatizaciju

Član 36 **Nevažeca i nepravilna potraživanja**

1. Organ za likvidaciju odbija, u celosti ili delimično, valjanost svakog potraživanja ili navodnog udela ili vlasničkog interesa, ako se to odbijanje zahteva ili dozvoljava ovim zakonom ili drugim elementom zakona Kosova ili nalogom koji je izdao Sud.

2. Ne ograničavajući delokrug ili primenljivost stava 1. ovoga člana, sledeće predstavlja dobar i dovoljan pravni osnov prema sadašnjem zakonu za odbijanje potraživanja ili navodnog udela ili vlasničkog interesa:

2.1. potraživanje ili navodi zastarevaju prema važećim vremenskim ograničenjima.

2.2. dokumentacija za potraživanje ili navodni interes koju predstavi organ za likvidaciju ili navodni nosilac interesa ostaje nepotpuna nakon zahteva organa za likvidaciju za dodatnim dokumentima ili dokazima; ili [...]“.

Član 37 **Obračun i prebijanje potraživanja**

„[...]“

4. Odmah nakon roka za prijavu potraživanja, organ za likvidaciju ocenjuje valjanost, obim i prioritet potraživanja i svakog povezanog zalogu ili hipoteke prema preduzeću i obaveštava zainteresovanog podnosioca odštetnog zahteva o rezultatima te ocene; pod uslovom, međutim, da:

4.1. potraživanja koja su zastarela prema periodu zastarevanja utvrđenom važećim zakonom i potraživanja koja nisu pravilno i blagovremeno predata sudu koji je nadležan u tom pogledu, odbacuju se i nemaju pravo da učestvuju u bilo kojoj raspodeli od likvidacije ; i [...]“.

Zakon br. 03/L-006 o parničnom postupku

Član 7

„7.1 Stranke imaju pravo da podnesu sve činjenice na koje oslanjaju svoje zahteve i da predlože dokaze sa kojima se konstatuju te činjenice.

7.2 Sud je ovlašćen da potvrdi i činjenice koje stranke nisu predložile, sama ako se iz rezultata razmatranja i dokazivanja dođe do zaključka da je cilj stranka raspolaganje zahtevima sa kojima ne mogu slobodno da raspolazu (član 3. stav 3 ovog zakona) ako zakonom nije drugačije utvrđeno.

7.3 Svoju odluku sud ne može zasnovati na činjenicama i dokazima u vezi sa kojima strankama nije omogućeno da se izjasn“.

Zakon br. 06/L-086 o Specijalnoj komori Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju

Član 42 **Opšta pravila izvođenja dokaza**

„[...]“

2. Stranka koja tvrdi o postojanju određene činjenice ili dešavanju konkretnog događaja nosi teret dokazivanja istinitosti datih tvrdnji podnošenjem ili

davanjem na uvid materijalnih dokaza (dokumentovanih, fizičkih i/ili iskaza svedoka). Svaka druga stranka dobija razumnu priliku da opovrgne legitimnost ili verodostojnost datih dokaza podnošenjem ili davanjem na uvid drugih dokaza (dokumentovanih, fizičkih ili iskaza svedoka) koji imaju tendenciju da opovrgnu zakonitost ili verodostojnost prvobitno datih dokaza. U slučajevima u kojima su dokazi stavljeni na uvid od strane stranke u obliku pismene izjave ili iskaza svedoka, svaka druga stranka dobija opravdanu mogućnost da dovede u pitanje davanje date pismene izjave ili davanje datog iskaza bilo na sudu ili svedočenjem pod zakletvom koje je snimljeno kao video/audio zapis i transkribovano”.

Ocena prihvatljivosti zahteva

34. Sud prvo razmatra da li su ispunjeni uslovi prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom.
35. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

36. Međutim, pored gore navedenih uslova, pri oceni da li je podnosilac zahteva ispunio uslove za ocenu njegovog zahteva, Sud podseća na član 48. (Tačnost podneska) Zakona i dalje razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, kao što su propisani članovima 47, 48. i 49. Zakona, koji propisuju:

Član 47 (Individualni zahtevi)

“Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva“.

Član 48 (Tačnost podneska)

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49 (Rokovi)

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta ...”.

37. Što se tiče ispunjenja gore navedenih uslova, Sud ocenjuje da je podnosilac zahteva: (i) ovlašćena strana, u smislu člana 113.7 Ustava; (ii) osporava ustavnost presude [AC-I-21-0844] Žalbenog veća PKVS-a od 26. januara 2023. godine; (iii) iscrpeo je sva pravna sredstva na raspolaganju, u smislu člana 113.7 Ustava i člana 47.2 Zakona; (iv) naglasio je prava zagarrantovana Ustavom za koja navodi da su mu povređena, u skladu sa zahtevima člana 48. Zakona; i (v) podneo je zahtev u zakonskom roku od 4 (četiri) meseca, kao što je propisano članom 49. Zakona.
38. Pored gore navedenih uslova, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti propisane u stavu (2) pravila 34 (Kriterijumi prihvatljivosti) Poslovnika. Pravilo 34 (2) Poslovnika propisuje uslove na osnovu kojih Sud može da razmotri zahtev, uključujući uslov da zahtev ne bude očigledno neosnovan. Ovo pravilo posebno propisuje:

*Pravilo 34
(Kriterijumi prihvatljivosti)*

„(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je zahtev očigledno neosnovan kada podnosilac/teljka zahteva nije dovoljno dokazao/la i potkrepio/la svoju tvrdnju“.

39. Gore navedeno pravilo, na osnovu sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) i Suda, omogućava poslednje navedenom da proglašava zahteve neprihvatljivim iz razloga koji se odnose na meritum slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može proglasiti zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegovog merituma, odnosno ako isti oceni da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 34 Poslovnika (vidi, slučajeve Suda: [K104/21](#), podnositeljka zahteva: *Nexhmije Makolli*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. maja 2021. godine, stav 25; [K129/22](#), podnosilac zahteva: *“Kosovska Banka” DD Beograd*, rešenje o neprihvatljivosti od 11. jula 2023. godine, stav 61; i [K1122/22](#), podnosilac zahteva: *Ilaz Rrahmani*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. jula 2023. godine, stav 38).
40. U smislu ocene prihvatljivosti zahteva, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, ove navode ćemo nazivati „očigledno neosnovanim navodima“ i na osnovu sudske prakse ESLJP-a, isti su kategorisani u četiri odvojene grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četrtoog stepena“; (ii) navodi kategorisani „odsustvom očigledne ili evidentne povrede“; (iii) navodi koji su „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“; i na kraju, (iv) „konfuzni i nejasni“ navodi (vidi, između ostalog, slučajeve ESLJP-a: [Kemmachev protiv Francuske](#), zahtev br. 17621/91, kategorija (i); [Mentzen protiv Letonije](#), zahtev br. 71074/01, kategorija (ii); i [Trofimchuk protiv Ukrajine](#), zahtev br. 4241/03, kategorija (iii)).
41. Sud će prilikom ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno, ocenjujući da li je zahtev podnosioca očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, podsetiti na suštinu slučaja sadržanu u ovom zahtevu i na relevantne navode podnosioca zahteva. Pri oceni takvih navoda, Sud će primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a u skladu sa članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, koji obavezuje Sud da tumači osnovna prava i slobode Ustava u skladu sa sudskim odlukama ESLJP-a.
42. U konkretnom slučaju, Sud podseća da se suština ovog slučaja odnosi na sudski postupak koji se vodio pred PKVS-om na oba nivoa, u kojem je podnosilac zahteva tražio da ostvari pravo na neisplaćene lične dohotke u iznosu od 1.565,41 € za

vremenski period od avgusta 2003. godine do maja 2004. godine od DP „Duvanska industrija“. S tim u vezi, Specijalizovano veće PKVS-a i Žalbeno veće PKVS-a su odbili takav zahtev, ocenivši da je isti neosnovan, jer je prema tada važećem zakonu, zahtev podnosioca zastareo pošto su protekle 3 (tri) godine od dana kada je počeo da teče rok za ostvarivanje njegovog prava.

43. Kao što je gore navedeno, podnosilac zahteva ističe da je upravo kroz dve odluke prvog i drugog stepena PKVS-a došlo do povrede ustavnih prava zagarantovanih članom 31. Ustava. Štaviše, podnosilac zahteva kao glavni navod ističe: *“U slučaju strane Rexhepa Ajvazija, smatramo da su prvi i drugi stepen PKVS-a doneli selektivne i diskriminatorne presude, pošto su u svim usvajajućim presudama imali za osnov iste materijalne dokaze koji su bili priloženi predmetu strane Rexhep Ajvazi”*.
44. Sud, pre analize navoda podnosioca zahteva, primećuje da podnosilac povezuje svoj navod o povredi člana 31. Ustava sa postupkom odlučivanja kako u Specijalizovanom veću PKVS-a u prvom stepenu, tako i u Žalbenom veću PKVS-a u drugom stepenu, što u suštini nameće Sudu obavezu da obe odluke „*razmotri u celini*“ u kontekstu navodnih povreda člana 31. Ustava, što je u skladu sa praksom ESLJP-a, koji navodi da je „*dužnost Suda da razmotri postupak u celini, koji u ovom slučaju uključuje sve odluke redovnih sudova u jednom postupku*“ (vidi, između ostalog, presudu ESLJP-a u predmetu: *Helmerts protiv Švedske*, od 29. oktobra 1991. godine, zahtev br. 11826/85, serija A br. 212, str. 15, stav 31).
45. U konkretnom slučaju, suština žalbe podnosioca zahteva leži u činjenici da isti tvrdi da njegov zahtev za nadoknadu neisplaćenih ličnih dohodaka za vremenski period od avgusta 2003. godine do maja 2004. godine od DP „Duvanska industrija“, nije bio zastareo na osnovu tada važećeg zakona, budući da je obaveštenjem KPA-a o prekidu radnog odnosa od 15. avgusta 2006. godine prekinut rok zastarelosti i stoga tvrdi da je upravo ovim obaveštenjem ponovo započeo rok zastarevanja njegovog zahteva.
46. S tim u vezi, Sud nalazi da su sve odluke PKVS-a dale relevantna obrazloženja u vezi sa odbijanjem žalbe podnosioca zahteva, utvrđujući da „*podnosilac zahteva nije pružio dokaze koji dokazuju da je isti prekinuo zastarevanje njegovog zahteva*“.
47. Štaviše, Sud je iz spisa predmeta zaključio da je 8. oktobra 2021. godine, Specijalizovano veće PKVS-a poslalo dopis podnosiocu zahteva, od koga se tražilo da predoči nove dokaze koji nisu u spisima predmeta koji potkrepljuju njegov zahtev o neisplaćenim linim dohocima, uz napomenu da „*[...] ako isti ne predoči nove dokaze, odluka će se zasnivati na postojećim dokazima*“.
48. Na osnovu gore navedenog, podnosilac zahteva je podneo PKVS-u samo obaveštenje o zastupanju radnika DP „Duvanska industrija“ u Gnjilanu, što za Specijalizovano veće PKVS-a nije predstavljalo dokaz koji bi uticao da poslednje navedeni drugačije odluči u vezi sa žalbom podnosioca zahteva.
49. Sud dalje utvrđuje da se i Žalbeno veće PKVS-a složilo sa zaključcima Organa za likvidaciju pri KAP-u i Specijalizovanog veća PKVS-a da je zahtev za neisplaćene lične dohotke zastareo, zaključujući da na osnovu tereta dokazivanja koji je propisan članom 42.2 Zakona o SKVS-u i članom 7. Zakona o parničnom postupku, podnosilac zahteva nije potkrepio svoj zahtev konkretnim dokazima.
50. Sud primećuje da su nadležni organ za likvidaciju KAP-a, zajedno sa Specijalizovanim većem PKVS-a i Žalbenim većem PKVS-a postupili na način da su u proceduralnim okvirima omogućili prihvatanje i pristup u razmatranju merituma zahteva, ali sama činjenica da podnosilac zahteva nije predočio tražene dokaze kojima bi opravdao

prekid roka zastarelosti ili zasnovao svoj zahtev, rezultirala je zaključkom da je njegov zahtev zastareo.

51. U smislu gore navedenih činjenica, Sud smatra da je neophodno istaći da je podnosilac zahteva mogao da razvije postupak po principu kontradiktornosti, budući da je u različitim fazama postupka bio u mogućnosti da predoči dokaze tražene od strane Organa za likvidaciju i Specijalizovanog veća PKVS-a, a pre svega od strane Žalbenog veća PKVS-a, u vezi sa njegovim navodom o prekidu zastarelosti prava da traži naknadu za neisplaćene lične dohotke od DP „Duvanska industrija“ . Sa objektivne tačke gledišta, Organ za likvidaciju i Specijalizovano veće PKVS-a, ali i Žalbeno veće PKVS-a, su redovno saslušavali i razmatrali argumente koji su bili relevantni za rešavanje slučaja, pa stoga, neuspeh da predoči dokaze na kojima bi se zasnivao njegov zahtev podnet Organu za likvidaciju, pada na pleća podnosioca zahteva.
52. Sud podseća da je, u vezi sa ocenom navoda „četvrtog stepena“ koji se odnose na navodnu povredu člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, više puta naglašavao da „pravda“ koju zahtevaju gore navedeni članovi nije „suštinska“, već „proceduralna“ pravda. Ovaj koncept, uglavnom u praktičnom smislu, u principu znači: (i) mogućnost razvoja postupaka po principu kontradiktornosti; (ii) mogućnost strana, u različitim fazama ovog postupka, da iznesu argumente i dokaze koje smatraju važnim za relevantni predmet; (iii) mogućnost efikasnog osporavanja argumenata i dokaza koje je iznela suprotna strana; i (iv) pravo da njihovi argumenti koji su, objektivno sagledani, važni za rešavanje slučaja, budu saslušani i razmotreni od strane redovnih sudova na odgovarajući način; i kao posledica toga, postupak bi u celini bio pravičan. Štaviše, ocenjivanje pravde u postupku u celini je jedna od glavnih premisa sudske prakse Suda i ESLJP-a (vidi, u ovom kontekstu, slučaj ESLJP-a: *Barbera, Messeque i Jabardo protiv Španije*, br. 10588/83, 10589/83, 10590/83, presuda od 6. decembra 1988. godine, stav 68; i slučaj Suda: *KI22/19*, podnosilac zahteva: *Sabit Ilazi*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. juna 2019. godine, stav 42).
53. Sud ocenjuje da su u slučaju podnosioca zahteva redovni sudovi ispoštovali sve gore navedene uslove i da nezadovoljstvo podnosioca zahteva ishodom postupka redovnih sudova ne može samo po sebi da podstakne argumentovan navod o povredi osnovnih prava i sloboda zagwarantovanih Ustavom (vidi, predmet ESLJP-a: *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, br. 5503/02, presuda od 26. jula 2005. godine, stav 21).
54. U zaključku, Sud smatra da podnosilac zahteva nije nikakvim konkretnim dokazima argumentovao svoje navode o povredi osnovnih ljudskih prava i sloboda zagwarantovanih Ustavom, jer navodi koje je izneo ni na koji način ne pokazuju da su mu redovni sudovi uskratili osnovna prava i slobode zagarrantovane članom 31. Ustava.

Zaključak

55. Na osnovu gore navedenog, Sud utvrđuje da su navodi podnosioca zahteva o povredi prava zagarrantovanih članom 31. Ustava navodi koji se kvalifikuju kao „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“ navodi. Shodno tome, zahtev se u celini proglašava kao očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 34 Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 48. Zakona i pravilima 34 (2) i (3) i 48 (1) (b) Poslovnika, na sednici održanoj 14. novembra 2023. godine, jednoglasno.

ODLUČUJE

- I. DA ODBIJE zahtev;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Radomir Laban

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani